

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lam. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesołowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna zgóry. Ogłoszenia płatne natychm. Za redakcją odpow. Władysław Wesołowski, Nowe.

Nr. 6.

Nowe, sobota 8 lutego 1930 r.

Rok VII.

Refleksje o dumpingu, porozumieniach i Paneuropie.

Dumping jest autorem wielkiego gospodarczego paradoksu. Zwykle nadprodukcja była powodem niżki cen. Dzięki dumpingowi dzieje się inaczej. W kraju, który ma nadprodukcję, podnosi się cenę jeszcze bardziej, aby tym zwiększonym zyskiem pokryć straty na wywozie. Innymi słowy wzrost produkcji powyżej norm wewnętrznego spożycia jest sygnałem wzrostu cen.

Dumping jest przeniesieniem wszelkiej konkurencji na płaszczyznę zasobności kredytowej. W normalnym ujęciu konkurencja rozgrywała się na płaszczyźnie doskonałości technicznej i sprawności handlowej. Czynnikiem kosztów produkcji, czynnikiem dobrej organizacji handlowej był decydującym. Dumping zmienił sytuację. Skoro można stratę eksportową pokryć ceną na rynku wewnętrznym, ochronionym celną barierą, to granicą zdolności konkurencyjnej jest możliwość spożycia płacenia za produkt. Niestanna zwykła cen absorbuje coraz więcej kapitału.

Oczywiście w takiej walce konkurencyjnej Polska uległaby szybko, gdyby nie miała sprzymierzeńca. Tym smutnym sprzymierzeńcem jest niska skala życia. Jeżeli przeciętny Duńczyk spożywa rocznie 45 kg. cukru, to zwykła cena dotkliwiej godzi w jego budżet, aniżeli w budżet przeciętnego Polaka, który spożywa przeciętnie 12 kg. cukru rocznie. To samo w wyższym stopniu dotyczy cen węgla, żelaza, zboża itp.

Tak więc pierwszym następstwem dumpingowej formy konkurencji jest wyżka cen w krajach produkujących. Warto się zastanowić, jakie są dalsze następstwa.

Normalnie rezultatem walki konkurencyjnej była czyjaś przegrana. Oznaczało to likwidację niektórych zakładów pracujących w gorszych warunkach, bądź zacofanych. Produkcja spadała do poziomu spożycia i równowaga była odzyskana. Dumping nie dopuszcza do tego. Nie pozwala on na zupełnie wyraźne zorientowanie się w granicach możliwości konkurencyjnej. Wszystkie zakłady pracują, chaos rośnie.

Co gorsze: kraje współzawodniczące myślą o porozumieniu. Wszystkie rozumują w sposób identyczny, że podstawą porozumienia będzie cyfra wytwórczości i granica ekspansji. W rezultacie coraz bardziej pracują na zapas, coraz bardziej zaśmiecają rynek odbiorcy, coraz bardziej ulegają kredytowemu wyzyskowi nabywcy.

W dalszej perspektywie, gdy powstaje ciasnota gotówkowa, brak pieniędzy na inwestycje. Oniś walka konkurencyjna była symbolem postępu. Opracowywano coraz to nowsze, coraz to doskonalsze metody pracy. Dziś tylko najbogatsze z krajów konkurujących mogą sobie na to pozwolić.

Niebezpieczeństwo, wynikające z tego, jest duże. Wiemy dobrze, że poszczególne kraje przechodziły co pewien czas wstrząsy na rynku pracy z powodu przegranej walki konkurencyjnej. Wstrząsy te nie były długotrwałe, gdyż wysiłek technicznych udoskonalień, nowych inwestycji, stwarzał nowe pola pracy, które odciążały sytuację. Niema tej klapy bez-

Z powodu przypadającej na dzień 16 lutego rocznicy 10-lecia oswobodzenia Pomorza

odbędzie się

BAL REKLAMY

w sobotę,

dnia 15 lutego 1930 r.

ZWIĄZEK
PRACOWNIKÓW KUPIECKICH

w Poznaniu

ODDZIAŁ W NOWEM.

Wstęp tylko za zaproszeniem.

W razie nieotrzymania zaproszenia, można takowe odebrać w księg. p. Wesołowskiego.

pieczeństwa przy obecnym systemie. Niema jej dlatego, że oddawna pracujemy na zapas, który jest wielki a następnie jak to wyjaśniliśmy zbyt wielki kapitał został zaabsorbowany do użytku sumy gospodarstw domowych.

Nie zamierzamy dłużej rozwodzić się nad tem złem, którem jest dumping. Jest ono oczywistym i znanym. Jest tak dobrze znanym jak niewzruszalną prawdą, że jedyną odpowiedzią na dumping zastosowany do nas jest dumping, stosowany przez nas. Ta prawda pogłębia katastrofę, w którą brnie większość społeczeństw Europy.

Czy są środki zaradcze?

O nich się ciągle myśli i mówi. Niczem innym nie są wszystkie kartele, trusty i syndykaty z marzeniem o Paneuropie na planie najdalszym. Kartele, trusty i syndykaty — te zmywy przemysłowców ongi potępione, są dziś witane zyczliwie przez najbardziej radykalne środowiska. Jednocześnie beznarodowa „masońska“ Paneuropa znajduje coraz zyczliwszych wyznawców wśród sfer posiadających. Propagatorem był absurd dumpingu.

Myliliby się bardzo ten, kto sądziłby, że zakończeniem walki będzie wszechświatowa, czy bodaj wszechuropejska harmonia. Ostrze porozumień musi się zwrócić przeciw tym, którzy na dotychczasowej walce zyskiwali. Jeżeli dojdzie do porozumienia producentów węgla, to zapłacą za to te kraje, które węgla nie mają i do niedawna kupowały go za bezcen. Będzie to rewolucja w dziedzinie kosztów handlowych ogromnej ilości przemysłów. Pewnym regulatorem mogą być kraje zaoceaniczne. Tak np. niema porozumienia, któreby mogło uchronić cukier buraczany od konkurencji cukru trzcinowego.

Rzecz prosta, że dojdzie do wielkiej ilości porozumień, stworzy nowy system gospodarczych przymierzy, które tak często są fundamentami politycznych przyjaźni. Nić sympatii powstaje zawsze pomiędzy temi społeczeństwami, które mogą wspólnie na innych zarobić. Innymi słowy należy przewidywać zbliżenie pomiędzy dumpingowymi antagonistami.

Gdybyśmy rozważania naszą chcieli posunąć krok dalej w dziedzinę tak niebezpiecznych proroczeń, przewidywalibyśmy, że te porozumienia nie wystarczą na długo. Są one, pisząc dosadnie, dobieraniem się do kasy tych państw europejskich, przeważnie neutralnych, które zyskiwały na wojnie zbrojnej

i zyskiwały na wojnie przemysłowej. Wszakże ta wojna przemysłowa była następstwem przebudowy przemysłów w okresie walki i zmiany granic politycznych. Nie wystarczą one na długo, gdyż budżety społeczeństw europejskich, rozliczone na głowę przeciętnego mieszkańca starożytności są nędzne. Pozostanie wówczas jedyna możliwość ratowania się — kraje zaoceaniczne ze Stanami Zjednoczonymi na czele.

Już dziś chronią się one przed napływem nędzy europejskiej. Już teraz, kupując w Europie przedsiębiorstwa za niespłacone procenty, wyznaczają coraz niższe cyfry imigrantów. Dają dobre rady, eksportują piękne hasła, ale odsuwają się coraz dalej; nieledwie prędzej, niżli doskonają się środki komunikacyjne. Tak więc, jeżeli stosunki powojenne, wzajemne rozliczenia, współzawodnictwa i porozumienia dojdą do wyjaśnienia na gruncie Europy, uplastyczni się jaskrawo trudność wejścia na drogę swobodnego obrotu — z winy krainy dolara. Nic dziwnego więc, że hasła paneuropejskie są śledzone podejrzliwie na drugiej półkuli — gdyż w ostatecznym rezultacie przeciw niej są zwrócone.

Tadeusz Garczyński.

Prace nad usprawnieniem administracji publicznej w Polsce.

Nad zagadnieniem usprawnienia administracji publicznej w Polsce pracuje się od kilku lat. Już w r. 1923 powołana została w tym celu specjalna komisja. Nad sprawą tą obradowała z kolei t. zw. „komisja trzech“ z J. Bobrzyńskim na czele (r. 1926); obecnie pracująca komisja, utworzona na mocy uchwały Rady Ministrów z r. 1928, jest już, jak widzimy, trzecią z rzędu.

Sprawność administracji zależy od wielu czynników, np. od odpowiedniego podziału administracyjnego, od wykształcenia i dokształcenia urzędników. Komisja obecna bada każdą z kwestji oddzielnie, zbiera i publikuje materiały, ażeby na tej dopiero podstawie móc powziąć odpowiednie uchwały.

Działalność administracji odbywa się na pewnym zawsze terytorjum, podział terytorjalny musi być równomierny, nie może istnieć stan taki, aby np. gmina wiejska w Poznańskim miała 300 mieszkańców, w Małopolsce 1000 mieszkańców, w Kongresówce 6000, a na Kresach nawet 9000. Ta nierównomierność istnieje również przy podziale na powiaty i województwa, np. województwo poleskie ma obszar 42.280 km. kw., a woj. zachodnie około 16.000 km. kw. W ramach jednego państwa nie mogą istnieć takie różnice, o ile chcemy myśleć o naprawieniu administracji. Zwłaszcza, że granice dzisiejszych jednostek terytorjalnych wyznaczane były ongiś pod kątem widzenia interesów państw zaborezych.

Administracja działa sprawniej, jeżeli jest zunifikowana, jeżeli wszystkie jej dziedziny są pod jednolitym kierownictwem. Ale na drodze do unifikacji stoi poważna przeszkoda, polegająca na tem, iż podziały terytorjalne różnych dzielnic nie odpowiadają sobie. To splątanie sieci podziałów wyklucza całkowitą unifikację administracji publicznej, a tem samem przeszkadza w jej usprawnieniu.

J. B.

LOTNICTWO CYWILNE W ROSJI.

Lotnictwo cywilne w Rosji Sowieckiej wzrosło w roku ubiegłym w porównaniu z rokiem 1928-ym o 54 proc. Długość linii lotniczych wynosi obecnie 18.482 klm.

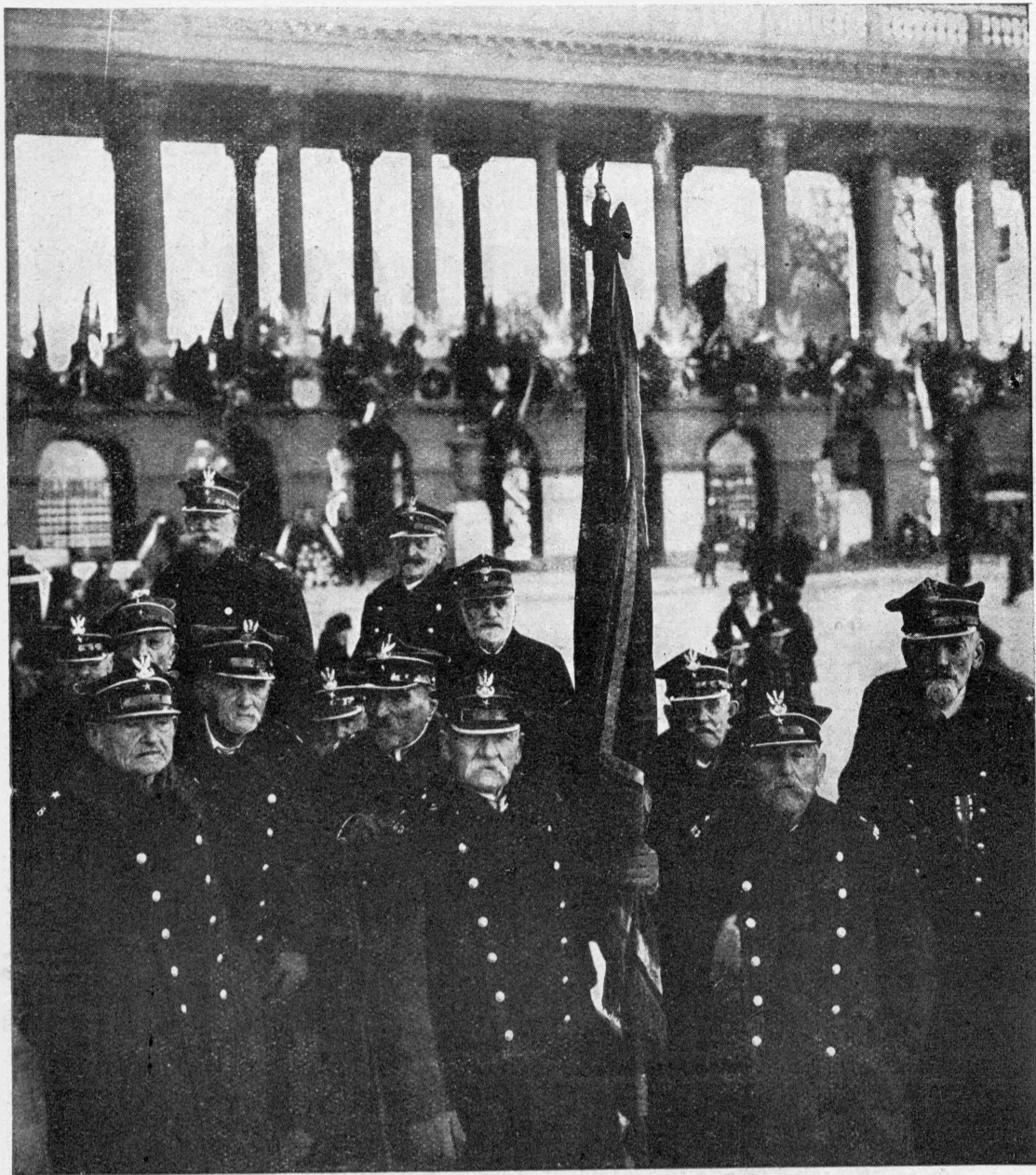
NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 9 LUTEGO 1930 r.

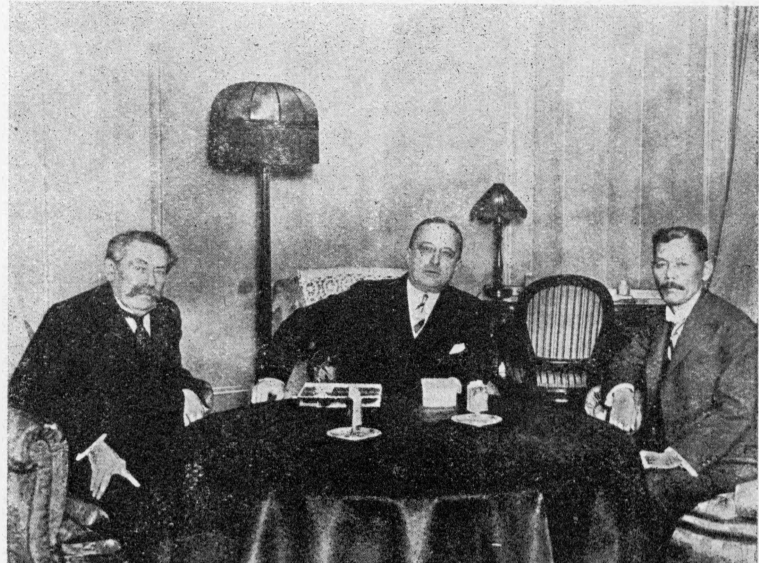

- Sezon narciarski w Zakopanem -
- pierwsza wycieczka -

FOT. PHOTO-PLAT.

Grupa weteranów wojskowych przed pomnikiem Ks. Józefa Poniatowskiego w Warszawie.

Konferencja londyńska stanowi obecnie „clou” zainteresowań politycznych. Na zdjęciu pp. Briand i Tardieu w chwili konferencji z japońskim delegatem, Wakatsuki.

„Roma” (stary most), akwarela Tadeusza Nartowskiego.

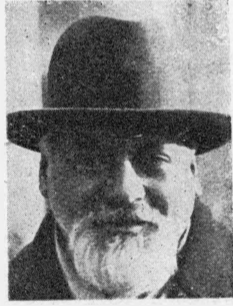

Uczeń mistrza tonów Paderewskiego, Aleksander Brachocki, laureat nagrody m. New Yorku, odbył tournée artystyczne po miastach Europy.

Laureatem nagrody muzycznej na rok 1930 został jednogłośnie wybrany artysta i autor wybitnych dzieł Ludomir Różycki.

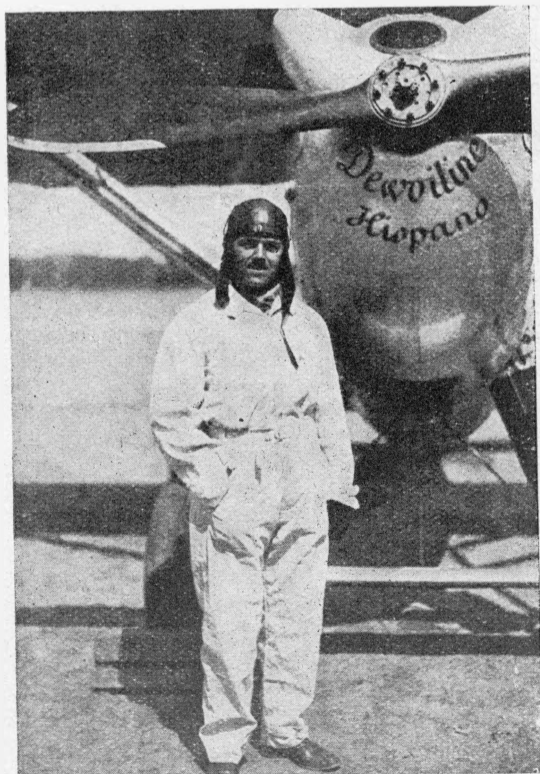
Claude Farrere został wybrany prezesem byłych kombantów na miejsce ustępującego pisarza transywanckiego Roland Dorzeles.

Znany lotnik włoski Dalmolin, odznaczony na zawodach o puchar Schneidera, zginął przed kilku dniami w nurkach jeziora Garda.

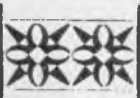
Słynny biegacz Petkiewicz stanął do biegu w Stanach Zjednoczonych, bijąc 17-tu zawodników.

Francuski pilot Doret pobił rekord szybkości, dokonując lotu z Bourget do Brukseli na monopłanie z średnią szybkością 323 km. 500 m. na godzinę.

Nowy wynalazek dla nurków, przeznaczony jako środek ratunkowy dla załóg statków podwodnych.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI
WARSZAWA, MARSZAŁKA FOCHA 2
(RÓG UL. TREBACZKIEJ)
Telefon Nr. 525-85 72-85.

CENA TYLKO W KAŻDYM NUMERZE LICZNE
WYSOKOWARTOŚCIOWE
PREMIJE DLA CZYTELNIKÓW.

50 GROSZY.

7 DNI

7 DNI

CZYTAJCIE NAJPOPULARNIEJ-
SZE I NAJCIEKAWSZE W POL-
SCE PISMO TYGODNIOWE

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI
 WARSZAWA, MARSZAŁKA FOCHA 2
 (RÓG UL. TREBACZEJ)
 Telefon Nr. 525-85 72-85.

CENA TYLKO W KAŻDYM NUMERZE LICZNE
 WYSOKOWARTOŚCIOWE
 PREMJE DLA CZYTELNIKÓW.
50
 GROSZY.

7 DNI

CZYTAJCIE NAJPOPULARNIEJ-
 SZE I NAJCIEKAWSZE W POL-
 SCE PISMO TYGODNIOWE

KOMISARZ RZĄDU

Nowomianowany komisarz rządu na m. st. Warszawę p. Henryk Kawecki.

Uczestnicy wycieczki kupiectwa poznańskiego zorganizowanej przez I. Przemysł Tłuszczowy — Schicht S. A. w Warszawie, celem zwiedzenia zakładów tej firmy.

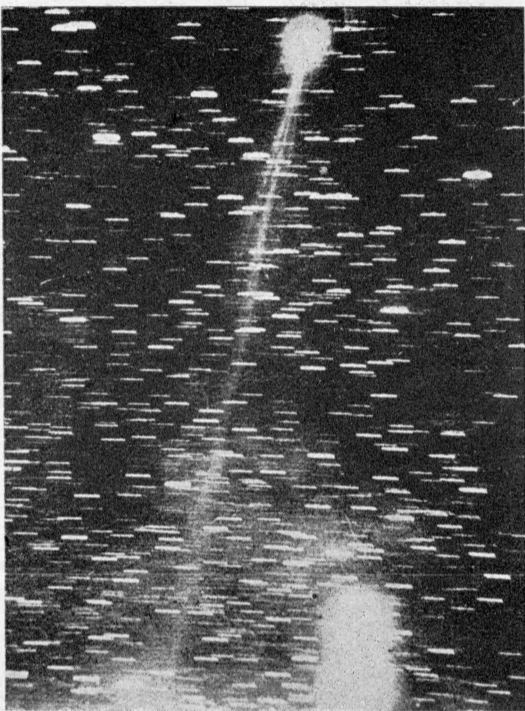
POMNIK KOŚCIUSZKI

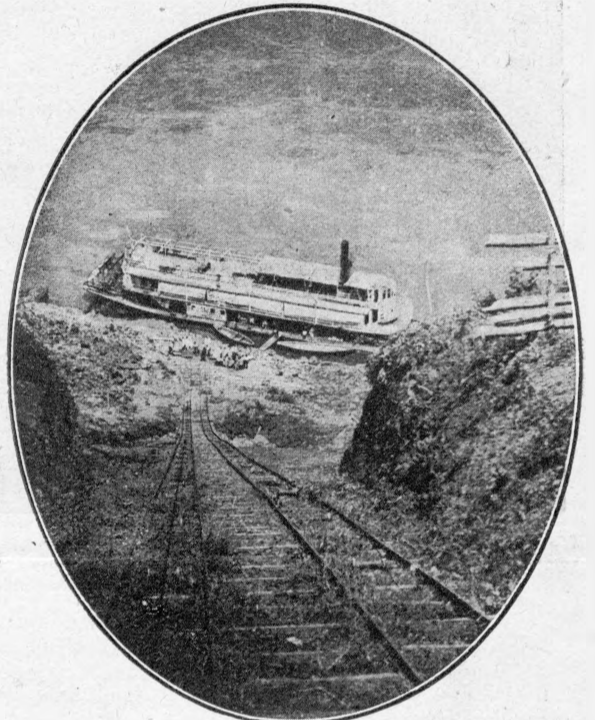
W Małym Bytomiu ma stanąć pomnik Kościuszki dłuta B. Wójtowicza.

Pochód kolonistów polskich w głąb puszczy.

Zdjęcie dokonane w obserwatorium w Lerkes przedstawia kometę „Wilka”. Długość ogona wynosi 1 milion mil.

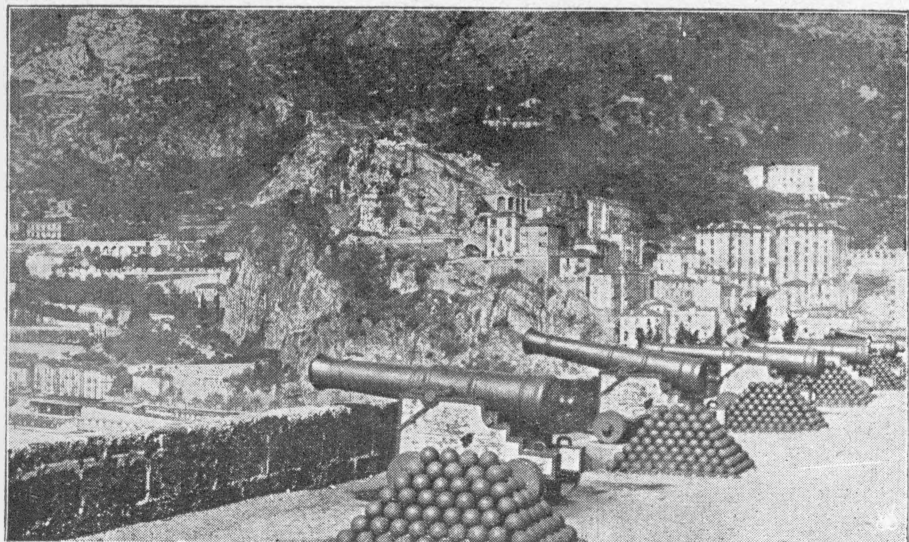

Statek na rzece Paramie poniżej wodospadów.

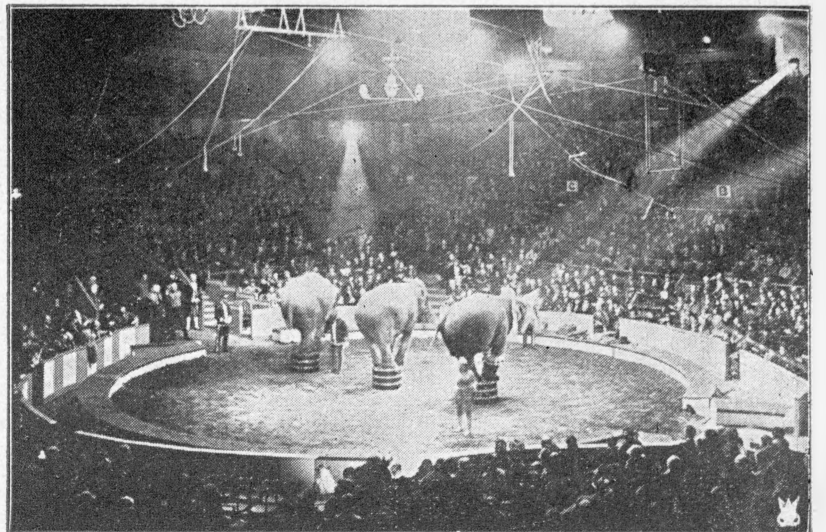

Młociące turczynki ze skarbonkami propagują oszczędność.

Starożytny kościółek w St. Marie sur Mer dokąd co roku pielgrzymują cyganie z całego świata dla obioru króla.

Groźna artylerja księcia rulety. Paszcze dział broniących przystępu do Monaco.

Stonie w cyrku, wielka radość dla małych i dużych dzieci.

Przemysł jedwabiu jest nader rozpowszechniony w Japonii. Fabryki w tym kraju zatrudniają przeważnie robotnice.

Wypielegnowane ręce

mimo śniegu i mrozu można mieć, używając stale kremów Elida.

Na dzień krem Elida Co Godzinę — chroni cerę od wiatru i ostrego powietrza. Wnika całkowicie w skórę i nadaje jej gładkość i świeżość.

Na noc Coldcream Elida — oczyszcza i ożywia skórę, leczy opierzchnięcia.

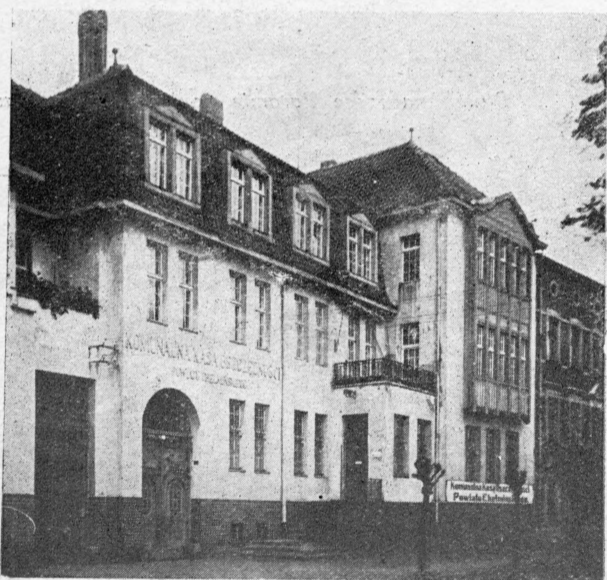

KREMY ELIDA

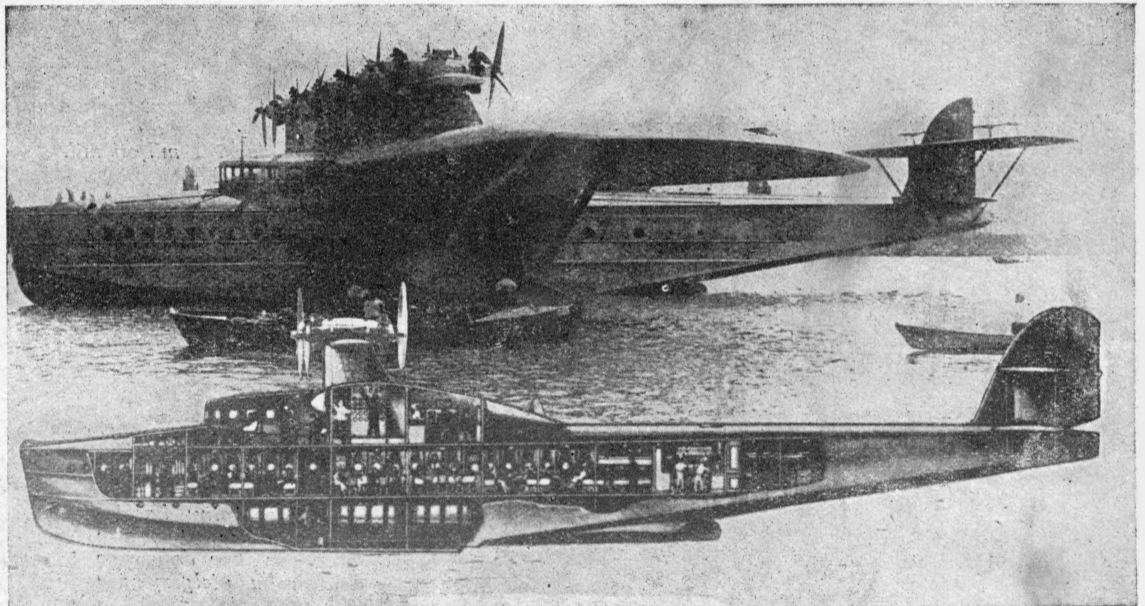

NAJLEPSZE KSIĄŻKI!

ZADAĆ BEZPŁ. PROSPEKTÓW WARSZ. KREDYTOWA 1.

Kom. Kasa Oszczędności pow. Chełmińskiego w Chełmnie, która się mieści w własnych gmachach, jest jedną z najpoważniejszych instytucji finansowych na Pomorzu.

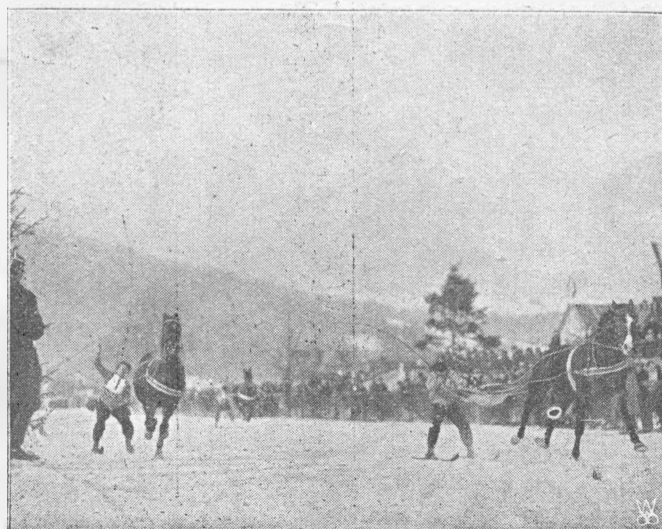

Olbrzymi wodnopłatowiec „Do X”.

Z zawodów w Zakopanem.

Porucznik Najnert na torze.

Zawody ski-kjoeringowe.

Nowe! Nowe! Nowe!

**Zegarek z wiecznym szkłem
za złotych 5.42
(zam. 25.—)**

wysył za zaliczeniem pocztowym Zegarek nikielowy b. elegancki, wyregulowany do minuty chód dzwiczny znanej marki „CHRONOMETRE” z 10-cio letnią gwarancją 2 szt. 10 50, 4 sztuk 20.80, 6 sztuk 30.50, lepszy gat. koperty fantazyjne po zł. 6.85 i 8.50, 9.25, 11.75, 15 50, 20.—, 25.—, 30.—, 35.—. Zegarki ze świec cyferbl lub z nowego franc złota 8.50, 10 50, 14.—, 18.—, 25.—, 30.—. Kryty ankiery z 3-ma kopertami 14.75, 17.—, 20.—, 25.—, 30.—, 35.—. Kryty ankiery ze świec cyferbl lub z now. franc złota 16.80, 20.—, 25.—, 30.—, 35.—, 40.— Na rękę 9 30, 12.—, 15.—, 20.—, 25.—, 30.—, 35.— Budz ki stołowe 10.50, 12.50, 14 50. Dewizki z now franc. złota zł. 1.50, 2.50, 4.—, 6.—.

Fabryczny Skład Zegarków **M. POZNAŃSKI**
Warszawa, Nowy-Świat 12 I.